

## Utvecklingsmedel för arbete mot prostitution och människohandel.

### Slutrapport

|                                        |                                       |
|----------------------------------------|---------------------------------------|
| Kommun: Stockholms stad                | Kontaktperson: Helena Örn             |
| Insatser pågick under tiden: 2009-2010 | Telefon: 08-508 25 716                |
| e-postadress: helena.orn@stockholm.se  |                                       |
| Namn på projekt/verksamhet             | Genomförande av insatsen: Jonas Flink |

### 1 Måluppfyllelse

Beskriv i vilken utsträckning och på vilket sätt de mål ni har angivit i projektansökan har uppfyllts och om insatsen har nått fram till angivna målgruppen. (Om det finns flera mål, kommentera varje mål separat.)

1. De brottsutsatta eller vittnen som kommit till Kommissionen mot människohandel har alla fått erbjudande om att träffa projektets socialsekreterare. Effekterna har främst inneburit anmälan och länkning till den stadsdel och socialtjänst som personen tillhör, liksom stödsamtal, medicinsk och praktisk hjälp från enheten. När det gäller unga personer under 18 år, har socialsekreteraren oftast suttit med vid eventuella förhör. Det samma gäller i arbetet med Citypolisens prostitutionsgrupp, där socialsekreteraren träffat och informerat/motiverat köpare och säljare av sexuella tjänster till kontakt med socialtjänsten eller annan i sammanhanget lämplig instans.
2. Socialsekreteraren har varit samlokaliserad med polisens kommission mot människohandel, vilket är en förutsättning för att uppnå det goda samarbetet och effekterna av den utveckling som sker. Samlokaliseringen gör att det blir enklare för polisen att länka till socialtjänsten och erbjudanden om sociala insatser och att nå en större målgrupp. Under projekttiden har socialsekreteraren, förutom målgruppen, mött såväl anhöriga till brottsoffer, häktade gärningsmän och deras anhöriga.
3. Under projekttiden har kontinuerliga möten skett mellan enheten och andra myndigheter och organisationer i syfte att utveckla samverkan och samarbetet. Enheten har även medverkat i arbetet med utvecklingen av Nationellt Metodstödsteam. Enheten har vid flera tillfällen medverkat som föreläsare för andra myndigheter och organisationer.
4. Under projekttiden har enheten inte deltagit i något ärende gällande människohandel för sexuella ändamål. Genom arbetet har enheten kommit i kontakt med personer av utländsk härkomst där misstanken varit koppleri och personen blivit så kallad bevisperson. Detta har gjort arbetet snarlikt hur man arbetar i ärenden gällande människohandel. Utvecklingsarbetet har främst skett utifrån ett strukturellt arbete i samverkan med övriga myndigheter och organisationer, inte minst genom arbetet med det Nationella Metodstöds Teamet (NMT).
5. Under projekttiden har mycket arbete inriktats på att uppmärksamma och identifiera unga personer för socialtjänsten. Detta har resulterat i 14 st anmälningar till socialtjänsten, där 10 st är under 18 år och 3 st under 20 år. Det är naturligtvis av stor vikt att unga personer uppmärksammas tidigt för att samhället skall kunna ingripa och minska skadeverkningar.
6. Genom arbetet med Citypolisens prostitutionsgrupp har socialsekreteraren erbjudit länkning till KAST för personer som misstänkts för köp av sexuell tjänst. Detta har även lett till anmälningar till socialtjänsten vid fyra tillfällen. Vid två av tillfällena för att personerna var under 18 år och vid övriga två gjordes anmälningar i samråd med personerna utifrån deras sociala utsatthet. Socialsekreteraren har även träffat vittnen, anhöriga till brottsoffer, häktade gärningsmän och deras anhöriga.

## 2. Verksamhet

Beskriv vad som har gjorts under perioden, vilka aktiviteter har ni genomfört. Kommentera om det finns avvikelser från ansökan.

Enheten har vid flera tillfällen deltagit och föreläst inför flera olika myndigheter och frivilligorganisationer och allmänhet, exempelvis utbildningar i olika delar av landet organiserade av Brottsoffermyndigheten, liksom av Projekt Lilja.

Enheten deltog i Pridefestivalen i syfte att informera och sprida kunskapen om enheten och dess arbete.

Enheten har initierat möten tillsammans med Socialjouren, angående förhållningssätt till prostitution och LVU-lagstiftning.

Deltagit med Svenska Institutet i deras aktiviteter att sprida den svenska arbetsmodellen mot prostitution och människohandel i utlandet.

Enheten har deltagit i möten med det Nationella Metodstödsteamet.

Enheten har arbetat tillsammans med Citypolisens prostitutionsgrupp i syfte att nå köpare och säljare av sexuella tjänster. Extra insatser har även riktats till att nå unga personer i könshandeln.

Deltagit i dagliga arbetet med polisens Kommission mot människohandel.

Enheten har med två personal deltagit i resa till Nigeria, i syfte att finna möjligheter till samarbete för ett säkert återvändande av brottsoffer.

## 3. Tidplan

Kommentera hur tidsramarna för insatsen har fungerat

Projektet har löpt över 2009-2010.

## 4. Samverkan

Beskriv om och på vilket sätt parterna har uppfyllt sina respektive åtaganden i samarbetsavtalet. Kommentera även om och hur samarbetet har utvecklats i övrigt mellan parterna och om andra parter har involverats.

Enheten har inga samarbetsavtal med andra myndigheter eller organisationer. Däremot bedrivs ett dagligt nära samarbete med flera parter. Tillsammans med polismyndigheten har rutiner för medverkan vid förhör och slussning i samband med förhör utvecklats, för att ge brottsoffer och brottsmisstänka erbjudande om stöd och hjälp. Arbetet med de två gruppernas anhöriga har utvecklats och blivit till en del av arbetet. Tillsammans med Socialjouren och Citypolisens prostitutionsgrupp har vi fokuserat på arbetet med unga personer i prostitution, i syfte att nå fram till gruppen och vidta åtgärder. Arbetet har gett goda resultat där flera unga personer har uppmärksammats för socialtjänsten. Den sedan tidigare befintliga samverkan mellan prostitutionsenheten och kommissionen mot människohandel vid Stockholmspolisen har bedrivits under projektiden. Denna samverkansmodell får ses som en förutsättning för att bedriva ett effektivt arbete mot prostitution och människohandel, dels då det gäller ett

effektivt omhändertagandet av de brottsutsatta men även då det gäller lagföringen av de misstänkta. Den samlokalisering som funnits genom att en medarbetare från prostitutionsenheten varit fysiskt placerad vid kommissionen får ses som en starkt bidragande framgångsfaktor.

## 5. Budget

### *Kostnader under projektperioden*

|                                    | Specificera         | kronor       |
|------------------------------------|---------------------|--------------|
| Personal, inkl sociala avgifter mm |                     | 1 006 698 kr |
| Kostnader för verksamhet           | Resor o Studiebesök | 20 609       |
| Lokaler                            |                     |              |
| Administration                     |                     |              |
| Utvärdering                        |                     |              |
| Övrigt, beskriv vad                | Trycksaker          | 300          |
| Summa kostnader                    |                     | 1 027 607    |

## Finansiering

|                                           | Specificera                                   | kronor    |
|-------------------------------------------|-----------------------------------------------|-----------|
| Beviljade projektmedel från länsstyrelsen | Projektmedel 1 289000<br>rekvirerat 1 189 000 | 1 189 000 |
| Annan finansiering                        |                                               |           |

### Eventuella kommentarer till budget och utfall

Viss semesterersättning kommer att utbetalas under 2011.

## 6 Erfarenheter

A. Kommentera resultaten av insatsen. Finns det positiva eller negativa erfarenheter, eventuella sidoeffekter? Skulle något ha gjorts annorlunda? Finns det faktorer i omgivningen som har påverkat genomförandet av insatser, vilka, och på vilket sätt har de påverkat insatsen?

Projektet har lett till en ökad kunskap i samhället om prostitutions- och människohandelsproblematiken, genom de aktiviteter enheten varit en del i. Det har även varit utvecklande för enheten och övriga myndigheter som har deltagit och samverkat under året. Den samverkan som tidigare skett har under året förstärkts ytterligare och ökar därmed rättssäkerheten och omhändertagandet för målgruppen.

En positiv effekt har varit möjligheten till samlokalisering mellan socialtjänsten och polismyndigheten, genom projektet. Det har gett en möjlighet till ökad samverkan, effektivitet och kunskap om varandras arbete – liksom utvecklande av nya arbetsmetoder. Detta hade antagligen inte varit möjligt utan samlokalisering. Ett tydligt exempel på detta är arbetet med att uppmärksamma och identifiera unga personer i prostitution och snabbt kunna erbjuda insatser för att stärka den unga och deras nätverk. Detta är en grupp som under många år har varit extra svår för socialtjänsten att nå. Ett annat exempel är arbetet med de personer som sitter häktade och deras anhöriga - där det tidigt kunnat påbörjas ett motivationsarbete med goda resultat.

B. Beskriv kortfattat vilka problem och behov ni idag upplever finns när det gäller situationen för målgruppen inom prostitution och människohandel. Har situationen förändrats sedan ni startade projektet?

Under projekttiden har ett ärende gällande människohandel för sexuella ändamål uppmärksamats och lagförts i tingsrätten. Mycket talar för att brottsligheten har förändrats och att gärningsmännen utgår från den svenska lagstiftningen för att inte riskera att dömas för människohandel, vilket ger långa fängelsestraff. Detta skulle kunna vara en effekt av ett tidigare effektivt arbete från svenska myndigheter som gjort Sverige till ett oattraktivt land för människohandel.

Idag möter enheten många utländska personer som finns i landet för att sälja sexuella tjänster. De uppger att de har lämnat sina hemländer eftersom det saknas möjlighet till försörjning och flera tar ekonomiskt ansvar för flera familjemedlemmar. Eftersom de inte har rätt till stöd inom socialtjänstlagen är det svårt att erbjuda gruppen någon effektiv hjälp, vilket gör att många traumatiseras och marginaliseras och riskerar en än större utslagning i Sverige eller i sitt hemland. Det skulle vara önskvärt med en tydligare strategi för arbetet mot denna grupp. Man kan även i vissa fall misstänka att det förekommer någon form av organisering när det gäller gruppen utländska kvinnor, men det har dock inte gått att bevisa.

Under projekttiden har flera unga personer uppmärksamats genom delvis nya arbetsmetoder. Det är av stor vikt att detta arbete kommer fortsätta och att man finner vägar för effektiv samverkan mellan polis och socialtjänst efter projekttiden.

## 7 Fortsättning

Kommer de genomförda insatserna att fortsätta/permaneras? Kommer de i så fall att ske i samma former som under projektet? Hur kommer de i så fall att finansieras i framtiden?

Med de positiva erfarenheter som gjorts under projekttiden får det förutsättas att denna tjänst/arbetsmodell permanentas. En dialog mellan berörda myndigheter bör inledas, detta för att se över hur detta kan genomföras på bästa sätt.

## Undertecknande

.....  
Ort och datum

.....  
Ort och datum